

Тема 3

Основні поняття і терміни теми.

Терміни треба розуміти, а не зубрити напам'ять. Більшість понять пояснюються в конспекті та відеолекції.

Билини	народні епічні пісні героїко-патріотичного характеру (билини про Альошу Поповича, Ілля Муромця, Добриню Микитича тощо)
Бояри	феодалы, правляча еліта на Русі
Віче	народні збори у слов'ян
Вотчина (отчина), вотчинне землеволодіння	право приватної власності на землю, яка передавалась по спадковості, від батька до сина
Закупи	селяни, що потрапили в залежність від пана за борги (купу)
Ізгої	вигнані з общини селяни, що не мали права через це користуватися общинною землею
Ікона	зображення християнських святих
Князь	правитель держави на Русі. Раніше – керівник війська, племені, роду
Книжкова мініатюра	мініатюрні малюнки на рукописних книгах Русі
Літопис	послідовний запис історичних подій
Мозаїка	багатокольорове зображення з камінців, шматочків скла, керамічних плиток тощо
Племінний союз	об'єднання декількох племен; перехідний етап на шляху до виникнення держави
Полюддя	збір данини, під час якого князь об'їжджає свої володіння

Роздробленість (феодалська роздробленість Русі)	процес децентралізації Русі, послаблення влади київського князя в період феодалізму. Поділ держави на окремі князівства (феодалські володіння)
Рядовичі	селяни, що уклали з феодалом «ряд» - договір, і за це виконували різноманітні роботи у вотчині
Смерди	вільні селяни-общинники на Русі
Умовне землеволодіння	володіння землею, яка надавалась боярам та дружинникам за службу князю. За таким видом володіння земля не передавалась у спадок. Умовне володіння ще називалося «державою»
Фреска	церковний розпис по вологій штукатурці
Холопи, челядь	слуги, раби на Русі
Християнство	світова релігія, яка виникла в I ст. і ґрунтується на вченні Ісуса Христа. У 1054 р. християнство офіційно розкололося на католицизм із центром у м. Рим та православ'я із центром у м. Константинополь. Русь була охрещена за східним, православним зразком
Шлюбна дипломатія	встановлення дипломатичних зв'язків засобом укладання шлюбів між правлячими родинами
Язичництво	поклоніння силам природи, віра в багатьох богів